

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 10.01.17

Adam Bodnar

VII.7010.1.2016.AMB

Pan

Andrzej Jacyna

p.o. Prezesa Narodowego

Funduszu Zdrowia

ul. Grójecka 186

02-390 Warszawa

Zgodnie z przekazami medialnymi (zob. *Na Podkarpaciu nie ma już ani jednego szpitala, w którym można zrobić legalną aborcję*, portal Gazeta.pl, 12.05.2016; *Podkarpacie bez dostępu do legalnej aborcji. NFZ: Tak na dobrą sprawę my o tym nie wiemy*, portal tokfm.pl, 16.05.2016) w województwie podkarpackim brak jest podmiotów przeprowadzających zabiegi przerywania ciąży w przypadkach, o których mowa w ustawie z dnia 7 stycznia 1993 r. *o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży* (Dz. U. Nr 17, poz. 78 ze zm.; dalej jako: ustawa).

Zgodnie z art. 4b ustawy, osobom objętym ubezpieczeniem społecznym i osobom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów do bezpłatnej opieki leczniczej przysługuje prawo do bezpłatnego przerwania ciąży w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej. Podkreślenia wymaga, że dopuszczenie możliwości przerywania ciąży w przypadkach opisanych w ustawie implikuje konieczność stworzenia systemu gwarantującego realny i niedyskryminujący dostęp do tejże procedury (zob. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 20 marca 2007 r. w sprawie *Tysiiąc przeciwko Polsce*, skarga nr 5410/03). W przeciwnym razie zagwarantowana ustawowo możliwość poddania się legalnemu zabiegowi aborcji nabiera charakteru iluzorycznego.

Ponadto, państwo ma obowiązek organizacji udzielania świadczeń zdrowotnych w taki sposób, aby instytucja klauzuli sumienia, służąca poszanowaniu wolności sumienia lekarzy, nie uniemożliwiała pacjentkom skorzystania ze świadczeń, do których są uprawnione (zob. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 26 maja 2011 r. w sprawie *R.R. przeciwko Polsce*, skarga nr 27617/04). Szczególną uwagę warto zwrócić na przypadki, gdy kontynuowanie ciąży stanowi zagrożenie dla życia lub zdrowia matki. W tych sytuacjach niezagwarantowanie dostępu do procedury aborcji stanowi naruszenie tak fundamentalnych praw, jak prawo do ochrony zdrowia i życia kobiety.

Podkreślenia wymaga, że dla realnego zagwarantowania wykonywania świadczeń zdrowotnych, w tym też zabiegu aborcji, koniecznym jest także kontraktowanie świadczeń zdrowotnych, aby były one dostępne na obszarze całego kraju. W tym zakresie na podstawie art. 97 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz. U. z 2015 r., poz. 581 ze zm.) podmiotem zobowiązanym jest Narodowy Fundusz Zdrowia.

W związku z powyższym, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. *o Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648 ze zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji, czy - zgodnie z posiadaną przez Narodowy Fundusz Zdrowia wiedzą - sygnalizowany w mediach problem z dostępnością do zabiegu aborcji występuje na Podkarpaciu bądź w innych województwach. Uprzejmie proszę także o informację, jakie działania Fundusz podejmuje w celu zapewnienia dostępu pacjentek do regulowanej na poziomie ustawowym procedury terminacji ciąży.